

that Sprinzak provides a solution. Moreover one could argue that with Sprinzak, the ASC-milieu is even radicalized at level 2 – “legitimacy conflict” – since a substantial part of people in the ASC-milieu to some extent questions the Danish democratic regime. So again following Sprinzak, we hardly avoid stigmatizing the ASC-milieu milieu as a *radicalized* cultic milieu.

Second, the report points to a “specific conflict” with “specific authorities” as the trigger-cause of radicalization. At an empirical level, this might have been the case with the Weathermen and other radical groups of the 70’s, but is that the most conspicuous trigger-cause today? If we look beyond the ASC-milieu to recent cases in Denmark, where people were actually convicted for terrorism (Glostrup, Vollsmose, Glasvej), there is to my knowledge no evidence of this. My point is not that conflicts with specific authorities could not lead to radicalization in some cases, but merely that *as a general thesis* of radicalization in the current context it appears to be questionable.

Similarly, Sprinzak’s idea of the final phase of radicalization as a situation, where “the use of violence *against the state* is considered legitimate” might have been adequate in the 1970’s, but not necessarily today, where legitimate targets – despite the *discourse* in the ASC-milieu – could very well be civilians. Within the last two years, the Danish cartoonist Kurt Vestergaard supposedly was the target of two plans and one attempt of attack. My point is not that Sprinzak’s understanding is wrong, but that it is coined in a very different historical and geographical context and does not convincingly solve the problems involved in current definitions of radicalization.

Despite those comments, I find the report to be one of the best I have read so far on the controversial subject of radicalization. It is both nuanced and supported by empirical evidence. A must-read for anyone in the “radicalization-business”.

Af Manni Crone, ph.d., seniorforsker
DIIS (Dansk Institut for Internationale Studier),
København.

Lissi Rasmussen: *Livshistorier og Kriminalitet. En empirisk undersøgelse af etnisk minoritetsunge i Københavns Fængsler, deres baggrund, status og fremtid. Hvilke kommunikationsmuligheder er der?*

Center for Europæisk Tænkning (CEIT), Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet, 2010, 236 sider. Bogen kan downloades gratis fra

http://www.teol.ku.dk/afd/ceit/lissi_rasmussen_rapport

Spørgsmålet om sammenhængen mellem risikofaktorer og kriminel adfærd, mellem livshistorie og kriminel løbebane, er en gammel diskussion. Men det gør det ikke desto mindre relevant, især når perspektivet bliver analyseret i forhold til etniske minoritetsunge, da denne kategori desværre i stigende grad dæmoniseres i den politiske debat. Lissi Rasmussens bog er et veldokumenteret bud på en videnskabelig valid og empirisk overbevisende analyse, som går bag de hurtige populistiske konklusioner af ”den etniske minoritetsindsattes” årsager til kriminalitet.

Formålet med undersøgelsen er dels at undersøge de unges egen fortælling om hvorfor, de er havnet i kriminalitet, dels at udvikle nogle social-pædagogiske praktiske redskaber til bedre at kunne kommunikere med de etniske minoritets-

indsatte og befordre en positiv udviklingsproces gennem gruppesamtale- og aktivitetsmodeller.

I bogens første kapitel præsenterer Lissi Rasmussen indledningsvis et stort datamateriale fra kvalitativ empiri af interviews, samtaler og samvær med de både etniske minoritetsindsatte unge og etniske danskere i Københavns Fængsler i alderen 15-30 år over en længere periode. Hun redegør desuden for, hvordan hun også anvender kvantitative data fra Kriminalforsorgens sagsakter, som danner baggrund for en række tabeller, der afspejler forskelle på den etniske minoritetsgruppe og den danske etniske gruppe. På baggrund af den indsamlede empiri og datamateriale laver Rasmussen en distinktion mellem indsatte med flygtningebaggrund og indsatte med indvandrerbaggrund. Ifølge Rasmussen er der forskel på de to grupper, og hvad der ligger til grund for, at de indsatte er endt i de kriminelle løbebaner. For eksempel har unge med flygtningebaggrund i højere grad deres kriminelle debut tidligere end andre unge i fængslet. Til gengæld vokser de tidligere fra kriminaliteten. Ligeledes laver hun en typologi over de kriminelle indsatte, som hun inddeler i tre kategorier: Den situationelt betingede kriminelle, den midtvejskriminelle og den livsstilskriminelle indsatte. Rasmussen påviser på dette grundlag, at der er en klar sammenhæng mellem det manglende forhold til forældrene og de langtidskriminelle.

I kapitel 2 beskrives loyalt syv etniske indsatte minoritetsunges livshistorier, der både kategoriseres i forhold til typologien såvel som distinktionen ml. flygtninge og indvandrerbaggrund. Det er både spændende og rystende læsning.

I de efterfølgende 3 kapitler analyseres de syv livshistorier såvel som resten af det empiriske materiale i forhold til emnerne opvækst, uddannelse, arbejde, identitet, netværk og

religionens rolle. Dette gøres blandt andet med et Axel Honneth-perspektiv.

Undersøgelsens sidste hovedkapitel er af mere intervenserende art og indeholder en beskrivelse og vurdering af kommunikations- og udviklingsmetoder. Rasmussen konkluderer afslutningsvist, at der er tre gennemgående træk i de unges baggrund, som disponerer dem for en kriminel løbebane. Hun tegner et simpelt, men seriøst sandsynligheds mønster af risikofaktorer: 1) manglende voksenrelationer, herunder skilsmisse, ingen kontakt med forældrene. 2) Abrupt udvikling, herunder skoleflytninger, anbringelser uden for hjemmet mv. 3) Oplevelser af social eksklusion, samfundsmæssig stigmatisering og generel manglende anerkendelse i medier og den politiske debat. En anden vigtig pointe, der bør fremhæves, er Rasmussens konklusion om frivillighed, som sætter debatten om professionalisme omkring de kriminelle unge i et nyt lys. Det viser sig, at de unge har en direkte modvilje mod ”de professionelle” – og det er alt fra pædagoger, lærere, fængselsfunktionærer til socialrådgivere, når det gælder igangsættelse af aktiviteter. En konklusion, som måske burde inddrages i kriminalpræventive tiltag.

Bogen er fængslende læsning. Især de syv livshistoriske portrætter er tankevækkende i deres rå og ærlige skildring. Den efterlader én med et helhedsbillede, der ikke altid er kendetegnende for lignende undersøgelser. De efterfølgende analytiske kapitler er grundige og lødige, men ikke overraskende, da mange andre empiriske analyser på området viser det samme. Dette gælder også den Honneth'ske analyse. Her kunne man have håbet, at Rasmussen havde bygget ovenpå den eksisterende teori og analytiske pointer omkring social anerkendelse, netværk og identitet.

Rasmussens sidste kapitel med forslag til modeller for kommunikation og relationsarbejde er yderst spændende, da hun her fører læseren ind i

konkrete aktiviteter, som både hun og andre har forsøgt sig med og analyserer på baggrund heraf, hvilke metoder der virker, og hvilke der ikke gør. Her nævnes både teaterprojekter, adfærdsprogrammer, undervisning, mentorordninger, mv. Hendes observationer og egen brug af ”inkluderende samtalegrupper”, såsom studiegruppen om islam og kristendom, er tankevækkende og kunne med rette anvendes i mange andre felter inden for socialt arbejde. Det er forfriskende at læse en forsker, der tør at bruge sit videnskabelige arbejde til at tage et skridt hen imod direkte praktiske anbefalinger.

Redegørelsen af andre nyttige socialpædagogiske tiltag og de observerede effekter, med fokus på de indsattes potentialer frem for deres problemadfærd, udgør i sig selv et konstruktivt metastudie.

Alt i alt en anbefalelsesværdig bog for både forskere inden for feltet, men også socialarbejdere, fængselsfunktionærer og pædagoger, der arbejder præventivt med de unge minoriteter såvel som allerede indsatte.

Af Stine Fehmerling, ekstern lektor

Kultur- og Sprogødestudier, Institut for Kultur og Identitet, Roskilde Universitet.

Kasper Lippert-Rasmussen og Nils Holtug (red.): *Kulturel diversitet. Muligheder og begrænsninger.*

Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2010, 285 sider. 278,00 kr.

Kulturel diversitet er udgangspunktet for denne samling af artikler, der fra forskellige tematiske og faglige vinkler belyser, hvilke udfordringer og forandringer det danske samfund de senere år har stået over for knyttet til samfundets kulturelle diversitet. De i alt 15 bidrag er organiseret under fire temaer: 1) Ytringsfrihed efter karikaturkrisen,

2) Religion, diskrimination og identitetskonstruktioner, 3) Mangfoldighed i uddannelse og arbejdsliv, 4) Immigration og kulturel identitet. Bidragsyderne er forskere fra Aarhus Universitet, Københavns Universitet, Roskilde Universitet, Syddansk Universitet og SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Tema 1 placerer karikaturkrisen inden for en primær teoretisk diskussion af ytringsfriheden, dens status og begrænsninger. De fire første artikler af i alt fem under dette tema tager udgangspunkt i grundlæggende teoretiske antagelser om hhv. ytringsfrihed, multikulturel anerkendelse, respekt og tolerance og gør disse til genstand for kritisk analyse og diskussion. Dette gøres ved at hive klassiske og/eller nutidige filosoffer frem i lyset og undersøge, hvorvidt disse kan give svar på spørgsmålet om berettigelsen af, at Jyllandsposten publicerede karikaturtegningerne af profeten Muhammed.

Artiklernes afsæt er at tage begreberne alvorligt og ikke blot lade commonsense forståelsen af disse, som de ofte anvendes i den politiske debat, stå for pålydende. Man bliver klogere på begrebernes filosofiske rødder og deres nuancer. Man bliver derfor også lidt klogere på de bagvedliggende præmisser for ét perspektiv på karikaturkrisen, nemlig det perspektiv der handlede om retten til at ytre sig frit og denne rets samspil med kulturel diversitet. Til gengæld bliver man ikke meget klogere på selve karikaturkrisens dynamik. Det er muligvis heller ikke hensigten, om end der er tilløb hertil i nogle af artiklerne.

Søren Flinch Midtgaard diskuterer ud fra et konsekventialistisk syn på regler og rettigheder, om tegningerne skulle være blevet forbudt og konkluderer, at det skulle de ikke. Argumentationen er logisk sammenhængende, men tilbage står alligevel nogle ubelyste spørgsmål. Bl.a. skriver han selv, at det er nødvendigt med en kompleks empirisk analyse for at konkludere,